

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Арча муниципаль районы
“Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге
Арча шәһәр Советы
422000, Арча шәһәре, Советы мәйданы, 27
тел. 3-15-25, 3-16-25

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Арча муниципаль районы
“Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге
Арча шәһәр Советы
422000, Арча ш., Совет мәйданы, 27
тел. 3-15-25, 3-16-25

Арча шәһәр Советы

КАРАРЫ

«03» август 2021 ел

№ 41

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
“Арча шәһәре” муниципаль берәмлекендә
архив фондларын төзү турыйндағы
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясендә архив эше турыйнда» 2004 елның 22 октябрендәге 125-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында архив эше турыйнда» 2017 елның 20 июлендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Арча муниципаль районы Арча шәһәр Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге архив фондларын төзү турыйндағы Нигезләмәне расларга.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында халыкка җиткерергә.

«Арча шәһәре» муниципаль берәмлеке башлыгы,
Арча шәһәр Советы рәисе

И.Г. Нуриев

“Арча шәһәре” муниципаль берәмлекендә архив фондларын төзү турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә архив эше турында» 2004 елның 22 октябрендәге 125-ФЗ номерлы Федераль законнар (алга таба текст буенча - федераль закон), 2017 елның 20 июлендәге 63-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында архив эше турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге архив фондының архив документларын формалаштыру максатларында эшләнде.

Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшөнчәләр һәм терминнар:

- жирлекнең архив фондлары дигендә, Россия Федерациисе Архив фондының состав өлеше булып торган һәм дайми сакланырга тиешле мәгълүмат ресурсларына керә торган, Татарстан Республикасы халыкларының тарихимәдәни мирасының аерылгысыз өлеше булып тора торган, тарихи, фәнни, социаль, икътисадый, сәяси һәм мәдәни әһәмияткә ия, җәмгыятынен матди һәм рухи тормышын чагылдыруучы архив документларының тарихи барлыкка килгән һәм дайми тулыланган тупланмасы аңлашыла;

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган башка төшөнчәләр һәм терминнар Федераль законда билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

2. Архив фондларын формалаштыру

3. Жирлекнең архив фондлары район муниципаль архивында дайми сакланышта булырга тиеш.

4. “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге архив фондларын формалаштыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге архивы белән килештерелгән срокларда һәм аның оештыру-методик ярдәме белән “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Жирлекнең архив фондларын сыйфатлы итеп формалаштыру, архив документларын саклау срокларын үтәү максатларында жирле үзидарә органнары, муниципаль оешмалар, музейлар һәм китапханәләр:

5.1. эш номенклатураларын әзерлиләр һәм район муниципаль архивына жибәрәләр;

5.2. дайми һәм озак вакытлы (10 елдан артык) сакланырга тиешле эшләр исемлекләрен төзиләр (шул исәптән шәхси состав буенча) һәм район муниципаль архивына тапшыралар;

5.3. сакланырга тиеш булмаган, юк ителергэ тиешле документлар түрүнда актлар төзилэр һәм килемштерү өчен район муниципаль архивына жибәрәләр;

5.4. жирлекнең архив фондлары документларына фәнни-белешмә аппараты төзилэр һәм тулыландыралар;

5.5. архив документларының (шул исәптән шәхси состав буенча) аларның саклану сроклары дәвамында сакланышын тәэммин итәләр.

6. Жирле үзидарә органнары, муниципаль оешмалар, музейлар һәм китапханәләр жирлекнең архив фондларын формалаштыру өчен кирәклे финанс, матди-техник һәм башка шартларны тәэммин итәргэ, архив документларын саклауның норматив таләпләренә жавап бирә торган биналар бирергә тиеш.

3.Документларны район муниципаль архивына тапшыру тәртибе

7. Жирле үзидарә органнарының, муниципаль оешмаларның, музейларның һәм китапханәләрнең документлары, аларны вакытлыча саклау вакыты узганинан соң район муниципаль архивына дайми саклауга тапшырыла.

8. Арча шәһәр башкарма комитеты, муниципаль оешмалар документларны сайлап алу, әзерләү һәм тәртипкә китереп муниципаль архивка тапшыруны билгеләнгән кагыйдәләр нигезендә тәэммин итәләр. Архив документларын дайми саклауга сайлап алу, әзерләү һәм тапшыру, шул исәптән аларны тәртипкә китерү һәм транспортировкалау белән бәйле барлык эшләр документларны тапшырган органнар һәм оешмалар акчалары исәбеннән башкарыла.

9. Дайми саклау документларын тапшыру расланган план-график нигезендә ведомство саклау сроклары узганинан соң тәртипкә китерелгән хәлдә тиешле фәнни-белешмә аппараты белән муниципаль район башкарма комитеты каары нигезендә гамәлгә ашырыла. Документларны дайми саклауга сробыннан алда тапшыру документлар югалу (юкка чыгу) куркынычы янаганда, шулай ук жирлек Башкарма комитеты үтенече буенча башкарылырга мөмкин.

10. Документлардан гамәли файдалану кирәк булган очракта, вакытлыча саклау сроклары муниципаль архив белән килемштереп озайтылырга мөмкин.

11. Оешмалар эшчәнлегендә барлыкка килә торган типтагы идарә документлары исемлеге нигезендә шәхси состав буенча документлар, хезмәткәрләрнең шәхси эшләре, хезмәт килемшүләре, хезмәткәрләрнең шәхси карточкалары, хезмәткәрләрнең шәхси счетлары, хужалык кенәгәләре h.b. Арча шәһәр Башкарма комитетында, муниципаль оешмаларда 75 ел дәвамында саклана, аннары саклауга муниципаль районның муниципаль архивына тапшырыла.

12. Муниципаль оешмаларны үзгәртеп корганда, архив документлары тәртипкә салынган хәлдә яңадан оештырылган оешмаларның варисларына тапшырыла. Шул ук вакытта муниципаль оешмалар милек рәвешләре үзгәру белән үзгәртеп корылганда, архив документлары яңа барлыкка килгән хокукий дәвамчы оешмаларга әлеге оешмалар һәм тиешле муниципаль архив арасындагы шартнамәләр нигезендә вакытлыча саклауга тапшырылырга мөмкин.

13. Жирлекнең, муниципаль оешмаларның жирле үзидарә органнары гамәлдән чыгарылганда, шәхси состав документлары, шулай ук вакытлыча саклау вакыты узмаган архив документлары саклауга тәртипкә китерелгән хәлдә муниципаль районның муниципаль архивына жибәрелә.

14. Даими саклауга документлар кабул итү жирлекнең Башкарма комитеты һәм муниципаль районның муниципаль архивы тарафыннан эшләрне кабул итү-тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

15. Документлар белән бергә өч нөсхә исемлек тапшырыла, бер нөсхә исемлек жирлекнең Башкарма комитетында кала.

4. Архив документларыннан файдалану

16. “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары, муниципаль оешмалар, музейлар һәм китапханәләр, кулланучыга кирәклे архив документлары аларда булганда, аларны пенсия белән тәэмин итүне күздә тоткан гражданнары социаль яклау, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә ташламалар һәм компенсацияләр алу белән бәйле билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән архив белешмәләрен яки архив документларының күчермәләрен бушлай бирергә тиеш.